

Pesno pro tuláky všech rodokmenů

ORBIS

TRAMPUS

AKTUALITS'

- vydání I -

OBČASNÍ - NĚKOLIKASTRANÍK - OBĚŽNÍ

Narezeno : 27. 8. 80

Začátečník . . .

Vše, co je zde napsáno
jsem si někde přečet, zaujalo mě to
a dávám na vědomí

Široké trampské veřejnosti ....

- - - - -
překlepy a chyby muskíte prominout
- - - - -

POZOR - POZOR -

Zalíbil-li se ti tento "občasník" a jsi-li
sběratel, přepiš toto vydání. OPIS pošli
dál a TEPRVE PAK SI ORIGINAL USCHOVEJ !!!
Stačí-li ti přečtení, předej pak OTU dál
spřízněným duším.

Nechte kolovat POUZE 30 DNÍ^o ode dne narození !!!

X X X X X

redakce

VĚBĚR Z TRAMPSKÝ LITERATURY . . .

Z B Ě S I L E J _ K R B _

V tom roce tenkrát to vopravdu vypadalo na zatraceně řádkou zimu. Říjen nestál za psí kšíru, z volavěného nebe visely šnůry vody celý dny a ba rman Vermut vod rána do večera vyvářel olý kotle vody na grog, protože nálevna U pučejeře v těch psích časech rupala ve všech švech.

Kečup Tom seděl jeden svlášt mizernej večír v nálevně u krbu a zadumaně koukal na páru, co líně vylejzala z jeho polo rozpadlejš kanad. V osadnictve Safránovýho oudolí hřmělo kolem rozviklanejch stólů, rozjařený myšlenkou, že kváli počasí může pobejvat v hospodě bez zbytečnejch výčitek -- svědomí. Akorát Tom ponuře míchal horkou vodu s ruem a vobvyklejš počitek z grogovýho vobřadu mu kazilo pomyšlení na rozběsněný živly. Včerejší noc, prodrkotaná ve stojí špatným pod zatraceně dřavým smrkem, se jízlivě hlásila, jak přibejvala tma nad oudolím.

"Buđe zima," řek Kečup Tom svýmu s terýmu kamarádovi psovi Vorčestrojši, kterej s kalným pohledem ležel ve voblaku páry u krku. "Buđe zima," vopakoval chmurně, "...a buđu padat bílý studený věci." Pes Vorčestr se zimomřivě votřás a kapky vody zasychely v pla menech. "Musíme přes zimu někde bejt, hochu, nebo na jaře nebudem..." dupal Tom s vycuc poslední kapičku grogu. Nebylo to tak dávno, co si Tom na noc Vorčestra zastrkával za košili, aby nezmrz. Pes Vorčestr to moc dobře pamatoval. Teskně a bojácně zavyl. Nálevna na chvíli ztichla, ale pak znovu zahřměla.

"Nonono," dojatě zašeptal Tom a s mocným praskáním stuhlejš kloubů vstal. "Dyk mě taky není zrovna kor moc do jásaní!"

Nálevna U pučejeře mezitím nejen jásala, ale jásoť se pomalu měnil v uragán, co se prodírá dobře narostlým lesem. Vogaďníkům Safránovýho oudolí bylo do zpěvu. A bodejt taky ne -- blížila se zima a představa bohatě naplnějš sklepů nálevny je přiváděla k náležitě milejš představám...

Barman Vermut, jak chtěl poctivě napojit všechny ty vysušený krky, nabejval zvolna podoby desetiruký indický bohyně. V tom vokamžiku se Kečup Tom rozhodl, vystih chvíli, když se rozmazaná čmouha Vermuta řítí kolem, a chytil barmena za loket: "Halejse, kečalečnicku, je ta strašidelná bouďa na Kostorunu eště volná?"

Vermut se uchácht, pak se udiveně mrknul na Toma a kejvnul: "Jo, ta bouďa je volná, esli se na ní cejtíš..." Zatvářil se tajuplně a zmizel ve voblak tabákového čmoudu.

Poledne druhého dne už chytilo Kečepa Toma se psem Vorčestrem na cestě k vráku Kostorunu.

"Přes den dycky naděláme drobet dříví, nanosíme vodu, ty přineseš pár hub do polívky a večer..." lebedil si Tom a zapálil dárku - "...a večer se budem válet u krbu, koukat do toho vohně a vařit grog s máslem - esli náký budem mít, to je jasný. Budě nám něco scházet? Nebudě," utal snění a pes Vorčestr sklopil ucho na znamení úplného souhlasu.

Ze těhlenctěch milejch úvah vyšli z lesa. Před nima na dostřel višňovou peckou, mezi houfem pahejlů navrcholu kopce, stál černej srub s tím největším komínem, jakej kdy Tom s Vorčestrem na svejch toulkách viděli. Vzduchem se nes podivnej písklavej zvuk.

"Teda moc rád bych věděl, co je na tý bouďě tak - - strašidelného," bručel Tom, "dy k je to krásnej ba ráček zrovna pro takový dva jako sme my, zrovna tak na jednu rácky slou žimu, no nemám pravdu?" Kouknul na Vorčestra, kterej znatelně znervozněl, zastavil a sa čal se drobně třást. Chlupy na krku se mu zvedly.

"Voni sou zkrátka kuci zesdola drobet ustrašený, - víš, hochu," napínal Tom nenápadně uši ve směru tajemného pískání a trochu nejistě se zasmál:

"Sakra, snad se v tý bouďě nerojeje včely?"

Došli ke srubu a Tom vzal za kliku. Ucejtili silnej průvan a současně vodhalili to pískátko - škvírama v roubenejch dveřích fušel vítr.

"No tak vidíš, ty strašpytle, to je jen větýrek," ulehčeně řek Tom a zaolcunal klikou. Pes Vorčestr se třaslavě připloušič k Tomovi a jemně, ale energicky ho zatahal za nohavici. "Poď pryč, kamaráde, voď pryč!" říkaly jeho ustrašený voči.

"No dovol," rozčilil se Kečup Tom a zamával rukama "chceš zasejz celou zimu někde chrápat v jezevčí díře jako loni a nemít kouska klidu a furt se eště ke všemu hádat s jezevcema, že sme tu díru našli dřív?" Vorčestr provinile sklopil třesoucí se uši a Kečup Tom se nakvašeně a vší silou vopřel do dveří.

"Copak to tam sakra někdo drží?!"

V tom vokamžiku se stalo něco dábelakýho. Chatrný dveře se s třeskem vytrhly z pantů, pískot přešel ve s lušnej vichr a neznámá síla vtáhla Kečupa do temnýho votvoru. Pes Vorčestr smíravě zavyl, vopřel se všema čtyřma vo zem a uši sklopil ve směru větru. Ale neznámá síla byla nepřemožitelná - Vorčestr drobňě sacupital po předních nohách a pak s šalostným kviknutím prolít jak dělová koule dveřma za kamarádem.

Kečup Tom vlál metr vod dveří ze stropního trámu, zavěšenej jak netopejz a překříkoval svištění větru kletbama, pečlivě nasbírenejma za léta toulek. Vorčestr přilít ve vejšce pasu a udeřil hlavou do Tomovýho nechráněnýho šaludku právě v tom vokamžiku, - kdy Tom načínal bromádku vybranejch nadávek z maďarský pusty. Kečup zaúpěl, pustil se trámu a zmizel v hloubi srubu.

A najednou bylo ticho.

V rohu srubu se až do stropu tyčilo kamenný monstrum který přecházelo do vobludnýho komína. Ve votvoru, kterým se u všech pectivejch krbů vhaďjí polena, polo seděl, polo stál smrtelně bledej Tom a čajovým - hláskem volál: "Vorčestre, kamaráde..." Přitom se škuhaně snažil pohnout tělem. Marně - zběsilěj krb měl pořádně silnej tah...

Vtom se z hloubi kamenný příšery za Tomovejma záda- ma vozvalo dutý vytí. "Vorčestre," zabědoval Tom, "Kamaráde ubohej..."

Strach vo Vorčestra napumpeoval Tomovi svaly jak špenát. Vedvalil se vod díry, pak na zem a jen taktak se stačil chytit nohy vod dubovýho stolu. Vichřice se rozduňla s nevoslabenou silou.

Zoufalej jekot, kterej z komína vletěl do srubu, vorosil Tomovi čelo strašnou jiatotou. Pes Vorčestr byl tahem zběsilýho krbu vtaženej do komína.

V sopouchu to boučlo, zasyčelo a vichřice utichla. Dušý a zmiravý bédování nahánělo husí kůži. Tom ho rečně přemejšel. Pak se vopatrně a báslivě zvednul z podlahy. Strčil hlavu do krbu a zařval nahoru: "Vydrž!!" Vrhnul se ke dveřím, nasadil vyvrácený prkna, se supěním přitáh těžkou truhlu a tu ešte zatížil polenama. Syčení větejru skomíralo, až umřelo. V krbu něco zadunělo. Tom skočil k černý díře a zavolal: "Vorčestre, šiješ?" Tu se přímo před ním zvednul voblak prachu a z hromady popela vstal hrůznej tvor, vobalenej sazema a voharkama. Potácivě vyšel přes krbovej práh a pak se shroutil k Tomovej nohám.

Když Kečup Tom ucpal dveře a tlak vzduchu klesnul, Vorčestr, kterej byl zašpuntovanej v komíně, propad delů. Rovnou na roš t.

Utekla hodina a utekla druhá, než se zničenej pes Vorčestr s mocným kejšnutím probral k vědomí, zašilhal ke krbu a roztrás se tak silně, že voblak popela zahalil srub hustou mlhou.

V tom vokamžiku poznal Kečup Tom, že jejich sen ve přezimování v útulným srubu se v týhle mlze nenávratně rozplynul.

"Tak pudem, hochu, ne?" řek zjihle Vorčestroví a zved se z podlahy. Vorčestr se přestal třást a sklopil všěchně ucho. Všude kolem padal bílej popel. Padal na postel, na kterej by se tak krásně spalo a vo ktereou by se nemuseli hádat s žádným jezěvcem. Padal na stů l, na kterejm by se tak krásně jedla za dlouhejch zimních večerů houbová polívka. A padal na krb, kterej je měl hřát, až se vrátěj zmrzli z lesa...

Tom těžce vzdych a přivázal psa Vorčestra kusem provazu k vopasku. Pa k začal vostražitě uvolnovat dveře, v předtuše hladový vichřice.

Skrčili se vedle dveří. Tom chytil Vorčestra kolem krku. Pak zavřel voči a vodkop tuhu.

Dveře vodlítly jako list vod kaštaku. Vítr se rozjásal. Vrhli se proti ura gánu a po pídích bojovají vo svobodu. Plířili se při semí z prokletý bouďy, ktereá je nechtěla za žádnou cenu pustit. S pekežem elným rámusem a rachotem vevnitř v bouďe už ničím nesputanej krb zkoušel, co to udělá, když si jednou pořádně pročistí dejchadla. Pak cejtíli, jak vah povoluje. Dali se do soufalyho běku, až staha-

ný padli pěkný kus vod srubu na ubohý zbytečky zrzavý trávy.

Dírky na Tomovejch kalhotách se svěšily, že jich bylo víc než kalhot, s košile byly cáry a Vorčestr připomínal ježka, kterej se připlét pod sekačku na trávu. Koušek pod nima, ve vodlesku zapadajícího slunce sušil vzteklej krb.

Komín, jako pomník šilenýho krbaře, se konečně zpa-vil dveří, co mu tak dlouho ucpávaly chřtán a teď toho s gusem využíval - chrtil třísky židli, stolu a postelež cucal a vyplivoval nešťastnej srub. Vob-jevil se hrnec a pánev, vylítly prkna z podle-hy a dopadly dobrejch deset metrů vod srubu.

"Ten krb má ale sakra ráckej tah, hochu," řek Ke-čup Tom, eště trochu pobledlej, ale už smířenej s vosudem a zapálil si dýmku. "Taklenc dobrej krb by-sme si myslím ani nezalsoužili, co myslíš?" vobrá-til se ke psu Vorčestroví.

Řes Vorčestr ale už tvrdě spal a ze sna ustrašeně knučel. Tak přišel vo to, co s votevřenou hubou sledoval jeho kama rád. Srub se najednou zhroutil sám do sebe, rychle začal ubejvat, z komína vylít k večernímu nebi voblak třísek, prachu a prken. A bylo ticho. V tý chvíli taky zapadlo slunce a v zrzavý podsímní trávě pod černým sloupem nažranýho komína usnul i vyčerpanej Kečup Tom.

/Mirko Rivala/

X X

ŠEL JSEM DO LESU,

poněvadě jsem chtěl žít s rozmyslem, střetnutí se s pravou podstatou života a hledětí, zdali bych se nemohl naučití tomu, čemu mne naučití může, a abych si v hodinu smrti nemusil říci, že jsem vlastně nežil. Nechtěl jsem žítí ničím, co by nebylo životem - jeť život věc tak vzácná; také jsem nechtěl žítí v odříkání. Přál jsem si žítí hluboko a vysátí všechn morek života, žítí tak junácky a po spartánsku, abych na hlavu porazil všechno, co není životem

H. D. THOREAU - Walden

10. pokračování

Velmi oblíbenou a rozšířenou bodnou zbraní bylo KOPI. Svědčí o tom i archeologické nálezy, dokazující, že je již před 20 000 lety první obyvatelé Ameriky, kteří sem přišli z Asie, užívali. Tato kopí měla s velkou zručností tvořené hlavice obvykle z křemene či z obsidiánu. Později (asi před 5 000 lety) zdědíval na jihozápadě vrhač oštěpů nazývaný "atlatl" (astécké slovo). Byla to přes půl metru dlouhá hůlka opatřená na jednom konci rukojetí a na druhém rozšířená a zploštělá, se žlábkem pro oštěp. Pro vyvážení byl k vrhači přivázán plochý kámen.

Kopí měli Indiáni jak pro válečné, tak i pro lovecké účely. Nelze zde samozřejmě vypočítávat délky a tvary pro jejich množství v jednotlivých oblastech; nejvíce druhů měli pravděpodobně Eskymáci, ale příliš nerozlišovali kopí válečná a lovecká. Zato préríjní Indiáni, pro něž bylo kopí jednou z nejužitečnějších zbraní ve válce, měli lovecká kopí kratší a těžší než oštěpy pro boj. Préríjní válečníci dovedli s kopím také znamenitě zacházet, zvláště když poznali koně. V kterémsi americkém muzeu mají Kiowské kopí, jehož hlavice je vyrobena z mečové čepelce. Tímto kopím zabili Kiowové 16 lidí. Severozápadní Tlingiti vyráběli např. krátká měděná kopí k bojům na pirogách.

Nejzajímavější tvary hlavice měla kopí rybářská, a to v oblastech řek, kudy táhli lososi. Indiáni na ně číhali u uměle vytvořených průplavů s oštěpem v ruce. K takovému lovu ryb bylo třeba mnoho zkušeností, protože lom světla ve vodě způsoboval nesprávnou představu o tom, kde a v jaké hloubce skutečně ryba je. Z téhož důvodu mívala také rybářská kopí i dvě hlavice.

Důležitou a čistě rybářskou zbraní se stala HARPUNA. Pouze Nutkové se vydávali s harpunami na lov velryb; příslušníci ostatních kmenů a Eskymáci lovili harpunami menší ryby a živočichy. V podstatě rozeznáváme 2 druhy harpun: ozubené a neozubené, přičemž mohla být hlavice upevněná nebo volná, vždy však opatřená vlečnou šnúrou.

NOŽE jako součást každodenního života i jako zbraně měly u severoamerických Indiánů velké uplatnění. Bývaly z nejrůznějších materiálů - kamenné, kostěné, dřevěné, kovoé i z rákosové třtiny. Jejich čepel se lišila podle účelu. Tak eskymácké ženy užívaly k očišťování kůže a při vaření nůž se širokou čepelí, nazývaný "ulu". V severovýchodních pralesích vlastnil zase každý velmi účinný hákovitý nůž z bobřího zubu. Při práci s tímto nožem si počínali Indiáni tak, že opřeli palec o sahnutou rukojeť a čepelí řezali proti sobě; tím vlastně napodobovali hry zání bobra, o němž dobře věděli, kolik dovede svými zuby překousat stromů. Se zcela neobvyklejnou kuriozitou bychom se potkali na jihovýchodě - s nožem z rákosové třtiny. Že by se takový podélně seříznutý kus rákosy dal použít jinak než k na míchání polévky, to si sotva umíme představit, ale skutečně tomu tak bylo.

Pouze v jediné oblasti měli Indiáni kov dříve, než se dostali do přímého styku s Evropany - na severozápadě. Kromě mědi znali i železo a je pravděpodobné, že je získávali od Sibiřanů, ačkoliv je možné, že je měli i z poškozených nebo potopených lodí. Zajímavou zbraní zde byla dvoustranná konická dýka, která měla kromě vlastní čepel ještě kratší čepel a hrot nad rukojetí. Takové dýky se častěji vyráběly z kosti a z mědi než ze železa, neboť to bylo vzácné.

Nože sloužily nejen k praktickým účelům, ale bývaly i symbolickým označením moci. Kamenný nůž znamenal pro pueblany symbol válečného božstva a byl užíván ve zvláštní náboženské ceremonii "Obřad nože". Také názvy některých indiánských kmenů vznikly z domorodého slova "nůž". Např. slovo "Konšak" ve významu "rákosový nůž" označovalo jihovýchodní Kriky.
/pokračování/

x x x

+ "To my, když neprší, tak jezdíme na tramp za každého počasí!" e

Řekl jsem -

Slečno,

nebájíte se sama v lese?

A v noci?

Nebo jde někdo s váma?

Teď už je zima za svítání.

Mám tady známou

ve vesnici,

ráda vás vezme na přespaní.

Nebo se vžatě na silnici

a za chvíli jste v hotelu ...

Pousmála se shovívavě,

co mi to jako

straší v hlavě -

Jen žádný strachy,

milej pane,

já už si někde ustelu.

Prohrábla vlasy rozčuchané,

vyšlápala někam do tmy.

Zamávala mi vesele.

Díval jsem se,

jak na zádech

ten těžkej ranec nesu.

Proč chovala se

jako v kostele,

když byla jenom

v obyčejnym lese?

Vypadala jak divoženka

anebo lesní víla.

Taková divná holka te byla.

- T A P I -

" PLATIT ?

"Ce račte mít, pane tramp ?"

"Korunu třicet!"

zpěvník OTA zpěvník OTA zpěvník OTA zpěvník
X. X. X.

K a m a r á d

Wabi Rivola

1. ^{Emi} Kdo v očích ^C blankyt modrých dálek má ^{Emi}
^{D7} a drží srdce na dlani ^G ^{H7}
^{Emi} kdo rozbit ^C camp jen pod širákem zná ^{Emi}
^{Hmi} a neví co je váhání ^{F#7} ^{H7}
^{Ami} Ten bez řečí ti ^C podá svoji ruku ^{Ami} ^C
^{Ami} vždy k pevnému ^C stisku připravenou ^{H7}
^{Emi} ten řečí ^C svou ti bude ^{Emi} vyprávět
^{H7} co je to ^A ^F dálek volání.

2. Já viděl nad hlavou jsem hvězdy plát
a svítit ohně v údolí
kde slyšel prudké letní bouře řvát
ten ví že dlouhá cesta nebolí
Pro nás je vztekly blizzard sladká hudba
a černé mraky výzvou k zápasu
do očí když ti začne šlehat déšť
na svět se smát a zaspívat ti dovolí.

zpěvník OTA zpěvník OTA zpěvník OTA

COP Plzeň

FLBK Gottwaldov

HEURÉKA Praha

SMOLAŘI Praha

STUDIO PF Česká Lípa

ULTRAMARIN Plzeň

ZŘÍDLO Č. Budějovice

autorská soutěž :

• PODZIMNÍ ZPRÁVA /Robert Vondráček - Smolaři/
VŠEMU CO MÁŠ RÁD /Radevan Piša a Jan Slabý- TOPAS/
NÁDRAŽÍ /Jiří Polák - Ozvěna Brno/

Malá PORTA :

LOUISIANA Praha

MÁCI Kladno

NEWYJOU Praha

SASANKY ÚSTÍ nad Labem

TOPAS Pardubice

Z e l e n á p o r t a :

Habr Praha

PTÁCI České Budějovice

TULAČKY Liberec

Slyšel jsem, zjistil jsem, inzerce, různé . . .

- MUNDY koupí veškerou literaturu o dolování a hornictví, důlní mapy a jiné. Pište na adresu: Míla Prošek, Komárov u Hořovic 28 /267 62/.
- ŘEŠETLÁK chystá k vydání sbírku svých trampských pohádek.
- V jižních Čechách je k mání další STUDÁNKA
- INKA shání staré snáře všeho druhu
- Qasinka - hledá muzikanti, které jsou ochotné "dělat" starý písničky /nový taky/, jsou z Praha a maj na to čas. Zn: jen pro vlastní potěšení včetně recese.
- CIMBURA shání TELE s výdřevou.
- KDO má doma nepotřebná razítka, ať obrázková nebo jiná ?! Zašlete je na adresu redakce p pro potřebu dekorace tohoto plátku.
- Lim. JOE - shání peštovní známky, případně i celé obálky se známkama, všeho druhu.

.....

REDAKCE : Limonádový Joe

Josef Medlín - Vlastělavova 565/13, Praha 4
Nusle 140 00

.....

Proháněl hajný trampy po lese:

"Stájte, stájte, zatracený vandráci!!"

Ale trampové běželi dál, jenom se ozvalo udýchaně:

"Stájte vy, vás nikdo nehoní!"

Cena : nevyčísitelná
PATISK DOKÁZÁN ! ! !
Nerozšiřuje PNS " " "